

Małgorzata Podogrodzka

Szkoła Główna Handlowa
Instytut Statystyki i Demografii
mpodog@sgh.waw.pl

KAPITAŁ KREATYWNY A PRZESTRZENNE ZRÓŻNICOWANIE UBÓSTWA W POLSCE

Streszczenie: Przestrzenne zróżnicowane natężenie ubóstwa w Polsce znajduje się w centrum zainteresowania wielu badaczy. Jednocześnie pomiar tego zjawiska nie jest jednoznacznie zdefiniowany, jak też czynniki go kształtujące. Celem artykułu jest wyodrębnienie tych regionów Polski, które charakteryzują się podobnym poziomem ubóstwa w 2014 r. oraz ocena, na ile różnice te można tłumaczyć odmiennie kształtującym się na nich zasobem kapitału kreatywnego. Wyniki przeprowadzonych rozważań nie potwierdziły tezy, że w województwach, gdzie odnotowujemy relatywnie duży zasób kapitału kreatywnego, wystąpił też niski poziom ubóstwa. Jednocześnie analiza wskazała, że wysoka jakość zasobów ludzkich może przyczynić się do ograniczenia ubóstwa w regionie.

Słowa kluczowe: ubóstwo, kapitał kreatywny, kreatywność, nierówności społeczne.

Wprowadzenie

Problem ubóstwa oraz próby określenia determinant wpływających na jego przestrzenne zróżnicowanie znajduje się w centrum zainteresowania wielu badaczy z różnych dyscyplin naukowych [Radzুকiewicz, 2010; Kot i in., 2004; Lister, 2007; Kryńska, 2006; Woźniak, 2011]. Jednocześnie sama definicja tego pojęcia nie jest jednoznaczna, a co za tym idzie, także jego pomiar. W konsekwencji jego przestrzenny obraz może być również nieco odmienny [Panek, 2010; Szukielojć-Bieńkuńska, 2006; Szukielojć-Bieńkuńska i in., 2010].

Przez stulecia dysproporcje w przestrzennym natężeniu ubóstwa tłumaczono przede wszystkim różnym poziomem rozwoju ekonomicznego regionów. Dynamiczny rozwój różnych gałęzi przemysłu, zmiany w strukturze zapotrzebowania na kwalifikacje zawodowe pracowników oraz dodatkowo postępujący

proces globalizacji w sferze społecznej i gospodarczej powoduje, że wcześniej odnotowane czynniki tracą nieco na znaczeniu. Dodatkowo rozwój sieci telekomunikacyjnych, a zwłaszcza internetu oraz infrastruktury drogowej, nie warunkuje już miejsca wykonywania pracy zawodowej przez miejsce zamieszkania. Jakość zasobów ludzkich zamieszkujących na danym terenie staje się czynnikiem kluczowym dla przyciągnięcia potencjalnych inwestorów, a tym samym ma wpływ na rozwój ekonomiczny regionu i, poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy, na zmniejszenie na nim poziomu ubóstwa. To właśnie klasa kreatywna, osoby twórcze mogą być właśnie takim magnesem dla nowych inwestorów, zwłaszcza w branży wysokich technologii. Klasa kreatywna będzie zatem bezpośrednio wpływać na sferę zabezpieczenia społecznego i zdrowotnego ludności, bezpieczeństwo publiczne, możliwości korzystania z zasobów kultury oraz kształcenia, dostęp do instytucji sprawujących opiekę nad małymi dziećmi. Wydaje się, że nie bez znaczenia są również walory ekologiczne miejsca. W literaturze przedmiotu zagadnienia te są dość często omawiane, ale zwykle analizuje się je jako pojedyncze składowe kapitału kreatywnego, a zwłaszcza zagadnienia związane z oceną stopnia zaawansowania technologicznego przemysłu. Kapitał kreatywny jest bowiem najczęściej definiowany jako zdolność jednostki do kreowania czegoś nowego lub nadawaniu przez nią nowego znaczenia rzeczom już istniejącym. Jednocześnie sam pomiar kapitału kreatywnego nie jest jednoznaczny. Można znaleźć wiele różnych propozycji jego pomiaru, a różnią się one między sobą przede wszystkim doбором zmiennych opisujących to zjawisko [Bal-Domańska, 2009; Bilton, Leary, 2002; Bobirca, Draghici, 2011; Bacon-Shone, Hui, 2011; Chun-Hung i in., 2011; Cowan, Caplan, 2004; Cunningham, 2004; Dworak, 2011; Florida, 2010; Garnham, 2005; Graham, 2002; Higgs, Cunningham, Pagan, 2007; Jeffcutt, 2002; Kern, Runge, 2011; Klasik (red.), 2012; Lawrence, Phillips, 2002; Oakley, 2004; Namyślak, 2010; Pratt, 2005; Podogrodzka, 2013; Roszkowski, 2005; Welfe, 2007; Zienkowski, 2003].

W niniejszym artykule przedstawiono przestrzenne zróżnicowanie ubóstwa i kapitału kreatywnego w Polsce w 2010 r. oraz przeprowadzono analizę współwystępowania obu omawianych zjawisk. Rozważania te pozwoliły na weryfikację hipotezy, że regiony charakteryzujące się wyższym poziomem kapitału kreatywnego cechują się niższym poziomem ubóstwa.

W prowadzonych rozważaniach za porównawczy obiekt przyjęliśmy województwo. Do wyznaczenia kapitału kreatywnego regionu wykorzystaliśmy nieco zmodyfikowaną wersję jego pomiaru zaproponowaną przez R. Floridę, którą przedstawiła M. Podogrodzka. Do opisu poziomu ubóstwa przyjęliśmy takie zmienne jak: wskaźnik zagrożenia ubóstwem liczony po uwzględnieniu w do-

chodach transferów społecznych, wskaźnik relatywnej granicy ubóstwa, wskaźnik ustawowej granicy ubóstwa oraz wskaźnik ubóstwa określony dla minimum egzystencji. Kapitał kreatywny opisano za pomocą takich wskaźników jak: talent, tolerancja, technologia i teren. Do wyodrębnienia grup województw podobnych ze względu na poziom ubóstwa wykorzystano relację między przekrojową średnią arytmetyczną a przekrojowym odchyleniem standardowym, gdzie obie miary statystyczne wyznaczono z danych dla 16 województw. Jednocześnie założono, że wartość przeciętna stanowi punkt odniesienia do oceny sytuacji w danym województwie w stosunku do pozostałych. Im wyższe jej wartości od średniej, tym sytuacja gorsza, zaś im niższe, tym sytuacja lepsza. Do syntetycznego opisu tego przestrzennego zróżnicowania wykorzystano podstawowe miary statystyczne, tj. współczynnik zmienności oraz obszar zmienności.

W przestrzennym opisie charakterystyk wyznaczających kapitał kreatywny skorzystano z metody rankingowej. Dla każdej ze zmiennych syntetycznych go określających zbudowano listę rankingową według wartości tak, aby były one stymulantami dla jego wzrostu. Im wyższa pozycja regionu na tej liście, tym wyższy jego zasób w kapitał kreatywny. Określenia grup województw podobnych ze względu na poziom wartości zmiennych syntetycznych dokonano poprzez ich podział na cztery równe części tak, aby w pierwszej grupie znalazły się te województwa, które zajmowały na odpowiedniej liście rankingowej pozycję 1-4. W grupie drugiej ulokowały się te z miejsc 5-8, w trzeciej z 9-12, a w czwartej z 13-16.

W analizie regionalnych powiązań między stopniem ubóstwa a kapitałem kreatywnym (lub jego segmentami) wykorzystano współczynnik korelacji liniowej. Jednocześnie założono, iż badane województwa stanowią jedynie próbę losową w opisie tych przestrzennych zależności. Wykorzystując procedurę weryfikacji hipotez, dokonano oceny jej istotności przy poziomie 0,02.

Informacje wykorzystane w rozważaniach pochodzą z banku danych EUROSTAT oraz Rocznika Statystycznego Województw 2015.

1. Przestrzenne zróżnicowanie ubóstwa w Polsce w 2014 r.

W literaturze przedmiotu odnajdujemy wiele różnych definicji ubóstwa, ale najczęściej dotyczy ona braku ekonomicznego zaspokojenia bytu jednostki. Wśród wielu propozycji pomiaru tego zjawiska najczęściej wyznacza się: wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych, wskaźnik zagrożenia ubóstwem obliczonym dla minimum egzystencji, wskaźnik relatywnej granicy ubóstwa czy wskaźnik ustawowej granicy ubóstwa.

Ponieważ każda z tych miar nieco inaczej definiuje ubóstwo, a w konsekwencji odmiennie wyznacza jego poziom, dlatego też w prowadzonych rozważaniach uwzględniono wszystkie te miary, pokazując jednocześnie, na ile odznaczają się one przestrzennym podobieństwem/zróżnicowaniem. Wyznaczając przekrojowe współczynniki korelacji między tymi charakterystykami, można zauważyć, że istotną zależność odnotowano między wskaźnikiem ubóstwa liczoną dla minimum egzystencji a relatywną oraz ustawową granicą ubóstwa. Natomiast brak korelacji wystąpił do wskaźnika ubóstwa liczonego po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych. Ponadto syntetyczne miary rozproszenia wskazują na relatywnie duże, przestrzenne zróżnicowanie wartości tych wszystkich wskaźników ubóstwa (tab. 1, 2).

Tabela 1. Przekrojowe współczynniki korelacji między miarami opisującymi natężenie ubóstwa w Polsce w 2014 r.

Wskaźniki ubóstwa	Wskaźniki ubóstwa		
	Minimum egzystencji	Relatywnej granicy ubóstwa	Ustawowej granicy ubóstw
Po uwzględnieniu w dochodach:			
– transferów społecznych	0,287	0,444	0,259
– minimum egzystencji	1,000	0,923*	0,988*
– relatywnej granicy ubóstwa	-	1,000	0,977*

* – zależność między miarami jest istotna.

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

Tabela 2. Syntetyczne miary zróżnicowania dla miar opisujących przestrzenne zróżnicowanie natężenia ubóstwa w Polsce w 2014 r.

Miary statystyczne	Wskaźniki ubóstwa			
	Po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	Minimum egzystencji	Relatywnej granicy ubóstwa	Ustawowej granicy ubóstw
Średnia arytmetyczna	16,8	5,1	18,1	7,8
Odchylenie standardowe	4,2	2,6	5,2	2,9
Współczynnik zmienności	25,0	50,9	28,7	37,2
Wartość minimalna	12,1	3,1	11,2	4,4
Wartość maksymalna	30,9	9,3	26,6	11,1

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

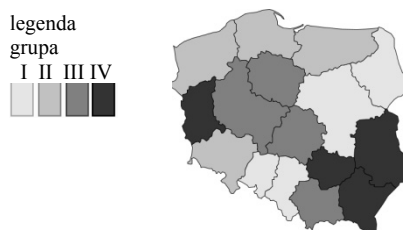
Uwzględniając wymogi formalne stawiane zmiennym wykorzystywanym w metodach statystycznych, tj. brak istotnej zależności między zmiennymi oraz wysoki stopień ich dyskryminacji, do dalszej analizy wybrano wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych oraz wskaźnik ubóstwa wyznaczony dla minimum egzystencji.

Wśród województw charakteryzujących się najniższymi wartościami wskaźnika ubóstwa liczonego po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych należy wymienić te, które rozlokowane były w części Polski północno-wschodniej i środkowo-południowej. Nieco wyższe wartości tej miary w stosunku do poprzedniej grupy dotyczyły około 56% regionów, które rozmieszczone były w różnych częściach kraju. Podobnie sytuacja przedstawiała się dla województw, gdzie wskaźnik ubóstwa przyjmował wartości wyższe od średniej wyznaczonej ze wszystkich województw. Tworzyły one małe skupiska, głównie na obszarach Polski południowo-wschodniej oraz środkowo-zachodniej. Można zatem stwierdzić, że województwa charakteryzujące się podobnym poziomem wartości dla tak liczonego wskaźnika ubóstwa tworzyły mało zwarte obszary i były to skupiska o różnej liczbie elementów, znajdujące się w różnych częściach kraju (tab. 3, rys. 1).

Tabela 3. Wskaźnik ubóstwa liczony po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych wg województw w 2014 r.

Grupa	Klasa wartość	Województwa
I	(8,7; 13,5>	podlaskie, śląskie
II	(13,5; 18,3>	opolskie, mazowieckie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, dolnośląskie, zachodniopomorskie, wielkopolskie, małopolskie, łódzkie
III	(18,3; 23,1>	kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie, (n = 2)
IV	(23,1; 29,5>	lubuskie, podkarpackie
V	(29,4; 33,2)	lubelskie

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

Rys. 1. Wskaźnik ubóstwa liczony po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych według województw w 2014 r.

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

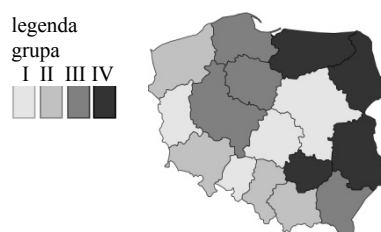
Odmienne od odnotowanego obrazu rozkład województw otrzymano dla miary ubóstwa liczonej jako minimum egzystencji. Najniższe jej wartości obejmowały przede wszystkim regiony Polski środkowo-południowej. Już nieco wyższe w stosunku do grupy poprzedniej dotyczyły tych województw, które znajdowały się w części środkowo-zachodniej, centralnej oraz południowo-wschodniej kra-

ju. Natomiast wartości wskaźnika ubóstwa wyższe od średniej wyznaczonej dla wszystkich województw obejmowały obszar Polski środkowo-północnej, a najwyższe obszar przygraniczny w części wschodniej i północno-wschodniej kraju. Jednocześnie województwa charakteryzujące się podobnym poziomem wartości tworzyły dość zwarte przestrzennie obszary i były to raczej skupiska wieloelementowe (tab. 4, rys. 2).

Tabela 4. Wskaźnik ubóstwa liczony jako minimum egzystencji według województw w 2014 r.

Grupa	Klasa wartość	Województwa
I	(1,7; 3,9>	opolskie, łódzkie
II	(3,9; 6,1>	lubuskie, mazowieckie, śląskie, małopolskie, zachodniopomorskie, dolnośląskie, podkarpackie
III	(6,1; 8,3>	wielkopolskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie
IV	(8,3; 10,4>	podlaskie, lubelskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

Rys. 2. Wskaźnik ubóstwa liczony jako minimum egzystencji według województw w 2014 r.

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

Reasumując, przeprowadzona analiza pozwala zauważyć, że przestrzenny obraz natężenia ubóstwa nieco różnił się w zależności od przyjętej miary. Dlatego też dla każdej z tych charakterystyk przeprowadzono odrębne rozważania na temat ich powiązań z kapitałem kreatywnym.

2. Propozycja pomiaru kapitału kreatywnego dla województw Polski

Przy wyznaczaniu indeksu kreatywności dla Polski przyjęto propozycję M. Podogrodzkiej [2013]. Składa się ona z trzech (3T) oraz czterech komponentów (4T). Pierwszy z nich to indeks talent. Opisują go, takie zmienne, jak: gęstość zaludnienia, tj. liczba osób w wieku 25-65 przypadająca na 1 km², odsetek ludności zamieszkałej w miastach, odsetek ludności w wieku 25-65 lat w ogól-

nej liczbie ludności. Drugi ze składników to wskaźnik tolerancji, wyrażony przez takie charakterystyki jak: relacja między liczbą osób przybywających i opuszczających dany obszar a liczbą mieszkańców (saldo migracji), relacja między liczbą osób kształcących się w szkołach wyższych (studentów) a liczbą mieszkańców, relacja między liczbą rozwiązanych małżeństw a liczbą zawartych małżeństw. Kolejnym z komponentów jest indeks technologii. Opisują go takie zmienne jak: wysokość nakładów na działalność badawczo-rozwojową w przeliczeniu na jednego mieszkańca, wysokość nakładów na działalność badawczo-rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto w %, relacja między liczbą pracowników zatrudnionych w sektorze badawczo-rozwojowym a liczbą osób aktywnych zawodowo. Indeks teren (dodatkowy komponent w stosunku do propozycji R. Floridy) składał się z trzynastu zmiennych, które zgrupowano w następujący sposób:

1. Grupa I. Zabezpieczenie lokalowe – wskaźnik mieszkalnictwa, tj. relacja między liczbą oddanych do użytku lokali mieszkalnych a liczbą ludności.
2. Grupa II. Ekologia – wskaźnik lesistości, wskaźnik pyłowego zanieczyszczenia powietrza.
3. Grupa III. Bezpieczeństwo społeczno-rodzinne – wskaźnik bezpieczeństwa, tj. relacja między liczbą zgłoszonych przestępstw a liczbą ludności zamieszkałą na danym obszarze, relacja między liczbą urodzeń a liczbą miejsc w żłobkach na danym obszarze, relacja między liczbą dzieci w wieku 3-5 lat a liczbą miejsc w przedszkolach na danym obszarze.
4. Grupa IV. Kultura – relacja między liczbą wypożyczonych książek w bibliotekach publicznych a liczbą ludności, relacja między liczbą osób uczestniczących w wydarzeniach teatralnych i muzycznych a liczbą ludności, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą domów kultury, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą klubów sportowych.
5. Grupa V. Ochrona zdrowia – relacja między liczbą mieszkańców a liczbą łóżek szpitalnych, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą punktów ambulatoryjnych, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą pracujących lekarzy.

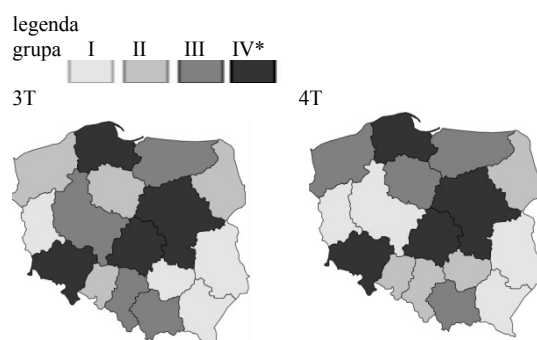
W wyniku przeprowadzonych rozważań stwierdzono, że najniższym poziomem kapitału kreatywnego odznaczały się przede wszystkim województwa w części południowo-wschodniej oraz środkowo-zachodniej Polski. O nieco wyższym już jego zasobie rozlokowane były w różnych częściach kraju. Natomiast część Polski północnej i południowo-środkowej charakteryzowała się relatywnie dużym jego udziałem, zaś część środkowa – najwyższym (tab. 5, rys. 3).

Tabela 5. Lista rankingowa województw według wartości indeksu kreatywności w 2014 r.

Województwo	Pozycja na liście rankingowej	
	3T	4T
Dolnośląskie	13	15
Kujawsko-pomorskie	8	10
Lubelskie	2	3
Lubuskie	1	1
Łódzkie	14	14
Małopolskie	12	9
Mazowieckie	15	13
Opolskie	6	7
Podkarpackie	3	2
Podlaskie	5	8
Pomorskie	16	16
Śląskie	11	5
Świętokrzyskie	4	6
Warmińsko-mazurskie	9	12
Wielkopolskie	10	4
Zachodniopomorskie	7	11

* – im wyższy numer grupy, tym wyższy zasób kapitału kreatywnego w regionie.

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

* – im wyższy numer grupy, tym wyższy zasób kapitału kreatywnego w regionie.

Rys. 3. Grupy województw według indeksu kreatywności w 2014 r.

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

Łącząc informacje o przestrzennym zróżnicowaniu kapitału kreatywnego, niezależnie od sposobu jego liczenia z poziomem ubóstwa, niezależnie od miary go wyznaczającej, nie możemy stwierdzić, że charakterystyki te są ze sobą skorelowane. Oznacza to, że województwa, gdzie odnotowano wysoki posiadany przez nie zasób kapitału kreatywnego, charakteryzowały się zarówno niskim, jak i wysokim poziomem ubóstwa. Do nieco już odmiennych wniosków dochodzimy, rozważając powiązania między poszczególnymi segmentami kapitału kreatywnego a wskaźnikami ubóstwa. Dla miary określającej zasięg ubóstwa po

uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych istotna ujemna zależność wystąpiła w połączeniu z indeksem talent i tolerancja. Im region odznaczał się wyższym zasobem kapitału kreatywnego określonym przez te wskaźniki, tym natężenie ubóstwa w nich było mniejsze. Podobną zależność odnotowano dla wskaźnika ubóstwa liczonego jako minimum egzystencji, ale jedynie dla indeksu talent oraz dodatkowo dla indeksu teren. W pierwszym przypadku zależność ta była ujemna, a w drugim dodatnia. Analizy te wskazują, że przede wszystkim jakość zasobów ludzkich determinuje poziom ubóstwa w regionie (tab. 6).

Tabela 6. Przekrojowe współczynniki korelacji między segmentami określającymi kapitał kreatywny a miarami ubóstwa w Polsce w 2014 r.

Wskaźniki	Segmenty kapitału kreatywnego			
	talent	tolerancja	technologia	teren
Zasięg ubóstwa po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	-0,40*	-0,61*	-0,04	0,13
Zasięg ubóstwa liczony jako minimum egzystencji	-0,41*	0,05	-0,09	0,58*

* – zależność między zmiennymi jest istotna.

Źródło: Na podstawie danych z Rocznika Statystycznego Województw 2011 oraz Eurostat.

Wydaje się również, że walory ekologiczne oraz zabezpieczenie społeczno-kulturowe terenu mogą sprzyjać osiedlaniu się na nim klasy kreatywnej. Jednocześnie wysokie dochody osiągnięte przez tę klasę mogą kreować zapotrzebowanie na osoby wykonujące niskopłatne prace (klasa usługowa), w zakresie np. sprzątnięcia, gotowania czy opieki nad zwierzętami, a tym samym prowadzić do wzrostu dysproporcji materialnych między tymi grupami społecznymi. Temu wzrostowi może też towarzyszyć wzrost liczby osób zatrudnionych bez umów o pracę oraz pobierających świadczenia z opieki społecznej, co z kolei może powodować rzeczywisty lub pozorny wzrost liczby osób ubogich. Potwierdzenie tych przypuszczeń wymaga jednakże dalszych, pogłębionych analiz.

Podsumowanie

Nierównomierny przestrzenny poziom ubóstwa w Polsce pozostaje w centrum zainteresowania wielu badaczy. Wśród licznych propozycji wyjaśnienia tego zjawiska, szczególne miejsce zajmuje analiza wpływu na nie klasy kreatywnej, która tworzy kapitał kreatywny.

Wyniki przeprowadzonych rozważań pozwalają zauważyć, że wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych oraz wskaźnik ubóstwa wyznaczony dla minimum egzystencji charakteryzowały się umiarko-

waną przestrzenną wartością dyskryminacyjną, ale obie te miary nie były ze sobą skorelowane. Jednocześnie dla pierwszej z nich województwa odznaczające się podobnym jej natężeniem tworzyły mało liczne grupy, które rozlokowane były w różnych częściach Polski. Natomiast w drugim przypadku były to raczej skupiska wieloelementowe, tworzące dość zwarte przestrzenne obszary. Rozważania na temat kapitału kreatywnego pozwalają stwierdzić, że województwa charakteryzujące się podobnym jego zasobem generalnie nie posiadały jednej wspólnej granicy, a ponadto wyraźnie różniły się między jego segmentami. Odnotowaliśmy również brak istotnej przestrzennej zależności między kapitałem kreatywnym a wskaźnikami ubóstwa, niezależnie od sposobu ich wyznaczania. Jednocześnie miary te były skorelowane z niektórymi segmentami tego kapitału. Jakość zasobów ludzkich na danym terenie wyraźnie determinowała natężenie ubóstwa i im była ona wyższa, tym jego poziom niższy.

Przeprowadzona analiza nie potwierdziła postawionej na wstępie hipotezy badawczej, ale wykazała, że w zależności od szczegółowości prowadzonych rozważań oraz doboru zmiennych, opisujących kapitał kreatywny czy natężenie ubóstwa, możemy uzyskać nieco odmienne wyniki.

Literatura

- Bacon-Shone J., Hui D. (2011), *Design and Construction of the Hong Kong Creativity Index*, http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning_policy/doc/creativity/report/hongkong.pdf (dostęp: 3.04.2012).
- Bal-Domańska B. (2009), *Wpływ gospodarki opartej na wiedzy na rozwój regionalny*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 6, s. 84-97.
- Bilton C., Leary R. (2002), *What Can Managers Do for Creativity? Brokering Creativity in the Creative Industries*, „International Journal of Cultural Policy”, Vol. 8, s. 49-64.
- Bobirca A., Draghici A. (2011), *Creativity and Economic Development*, „World Academy of Science, Engineering and Technology”, No. 59, s. 887-892.
- Chun-Hung N.G., Mok P., Ngai F., Wan-kan C., Yuen C. (2011), *A Study on Creativity Index*, <http://www.uis.unesco.org/culture/Documents/Hui.pdf> (dostęp: 3.04.2012).
- Cowan T., Caplan B. (2004), *Why Do People Underestimate the Benefits of Cultural Competition?* „American Economic Review”, No. 94, s. 402-407.
- Cunningham S. (2004), *The Creative Industries After Cultural Policy*, „International Journal of Cultural Studies”, No. 7, s. 105-115.
- Dworak E. (2011), *Wpływ gospodarki opartej na wiedzy na kategorie makroekonomiczne*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 7/8, s. 99-113.
- Florida R. (2010), *Narodziny klasy kreatywnej*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa.

- Frąckiewicz L. (red.) (2003), *Bezpieczeństwo socjalne*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- Frąckiewicz L. (red.) (2005), *Wykluczenie społeczne*, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice.
- Garnham N. (2005), *From Cultural to Creative Industries*, "International Journal of Cultural Policy", No. 11, s. 15-29.
- Graham B. (2002), *Heritage as Knowledge: Capital or Culture?* "Urban Studies", Vol. 39, s. 1003-1017.
- Higgs P., Cunningham S., Pagan J. (2007), *Australia's Creative Economy: Definitions of the Segments and Sectors*, Technical Report, Faculty Research Office, CCI, 2007.
- Jeffcutt P. (2002), *Management and the Creative Industries*, "Culture and Organization", Vol. 6, s. 123-127.
- Lister R. (2007), *Bieda*, Wydawnictwo Sic! Warszawa.
- Kern Ph., Runge J. (2011), *KEA Briefing: Towards a European Creativity Index*, <http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/creativity/report/kea.pdf>, s. 201-202 (dostęp: 4.04.2012).
- Klasik A. (red.) (2012), *Kreatywna gospodarka w mieście i aglomeracji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice.
- Kot S.M., Malawski A., Węgrzecki A. (red.) (2004), *Dobrobyt społeczny, nierówności i sprawiedliwość dystrybucyjna*, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Kraków.
- Kryńska E. (red.) (2006), *Polityka społeczno-ekonomiczna w dobie przemian*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Lawrence T.B., Phillips N. (2002), *Understanding Cultural Industries*, "Journal of Management Inquiry", Vol. 11, s. 430-441.
- Oakley K. (2004), *Not So Cool Britannia: The Role of the Creative Industries in Economic Development*, "International Journal of Cultural Studies", Vol. 7, s. 67-77.
- Namyślak B. (2010), *Sektor kreatywny w aglomeracji wrocławskiej*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 7, s. 36-46.
- Panek T. (2010), *Wielowymiarowy obraz ubóstwa w Polsce w ujęciu regionalnym*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 2, s. 18-37.
- Pratt A. (2005), *Cultural Industries and Cultural Policy: An Oxymoron?* "International Journal of Cultural Policy", No. 11, s. 31-44.
- Podogrodzka M. (2013), *Kapitał kreatywny a rozwój gospodarczy regionu w Polsce*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 3, s. 417-440.
- Radziukiewicz M. (2010), *Nierówności i wykluczenie społeczne w Polsce*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 10, s. 26-45.
- Roszkowski S. (2005), *Kapitał ludzki a wzrost gospodarczy w ujęciu wojewódzkim*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 4, s. 46-66.

- Sulmicka M. (2003), *Wskaźnik ubóstwa społecznego*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 1, s. 22-27.
- Szukielójć-Bieńkowska A. (2006), *W stronę wielowymiarowej analizy ubóstwa i społecznego wykluczenia*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 5, s. 5-15.
- Szukielójć-Bieńkowska A., Verger D., Merceroh S., Fall M. (2010), *Ubóstwo i wykluczenie społeczne. Koncepcja pomiaru*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 12, s. 22-35.
- Welfe W. (red.) (2007), *Gospodarka oparta na wiedzy*, PTE, Warszawa.
- Woźniak M.G. (red.) (2011), *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.
- Zienkowski L. (red.) (2003), *Wiedza a wzrost gospodarczy*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

CAPITAL OF CREATIVE AND POVERTY BY VOIVODSHIP IN POLAND

Summary: Intensity of poverty in Poland by regions is located in the centre of many researchers. At the same time, the measurement of the phenomenon is not clearly defined, as well as the factors measures of it. The purpose of the article is to extract these Polish regions, which are characterized by a similar level of poverty in 2014. and an assessment of how these differences can be explained differently are shaped by the creative capital resource. The results of carried out deliberations have not confirmed the thesis that in the regions, where we are observed relatively large resource of creative capital, there was also a low level of poverty. At the same time, the analysis indicated that the high quality of human resources can help to reduce poverty in the region.

Keywords: poverty, creative capita, capital of creative.